

Vydáno Publishing House «Education and Science» s.r.o.
Příspěvků 1541314, Praha 8
Společnost s D28 SHIP, Berdianskaja 61, Dnepropetrovsk

Materiály IX mezinárodní vědecko - praktické konference
«Vědecký pokrok na přelomu Tysyachalety – 2013» - 05 05 2013 - 05 11 2013

MATERIÁLY

IX MEZINÁRODNÍ VĚDECKO - PRAKTICKÁ KONFERENCE

«VĚDECKÝ POKROK NA PŘELOMU TYSYACHALETY – 2013»

27 května – 05 června 2013 roku

Díl 11

Ekonomické vědy

Praha
Publishing House «Education and Science» s.r.o.

2013

тельности, понимая необходимость привлечения инновационных менеджеров для повышения инновационной активности предприятия.

Правильный подход к решению кадровых задач инновационного предприятия – основа его эффективности, а подчас и выживания [1].

Для успешного осуществления инновационной деятельности важно, чтобы в компании был профессиональный менеджер по управлению инновационными процессами. Без инновационного менеджера сегодня трудно представить современный подход к управлению во всем мире. Если компания будет ориентироваться только на конкурентов, то это, в конечном счете, приведет к отставанию. Многие компании теряют свои конкурентные преимущества, отказавшись от инновационной деятельности. Также не стоит ориентироваться исключительно на технологические инновации. Инновация находит свое выражение не только в новых продуктах, но и в новых идеях организации производства. Поэтому так необходимая подготовка специалистов по инновационному управлению, владеющих методами управления научными коллективами, исследованиями и разработками, а также способных активно работать на рынке нововведений.

Литература:

1. Валиева Г.Р., Сафиуллин Н.А. Особенности работы инновационных менеджеров в АПК // Вестник Казанского ГАУ. – 2012. – №1. – С. 14 – 17.
2. Кошкин Л.И., Менеджмент на промышленном предприятии/ А.Е. Хачатуров, И.С. Булатов. – М.: Методический центр «Эколайн», 2000.
3. Сактаганова Г. С. Сущность и содержание инноваций и инновационных процессов// Транзитная экономика. – 2010. – №1. – С. 5-10.
4. Скрипко Т.О. Інноваційний менеджмент: підручник. – К: Знання. – 2011. – 423 с.

К.е.н., доцент Котиш О.М.

Харківський національний економічний університет, Україна

Лопатіна К.А.

студентка 3 курсу,

Харківський національний економічний університет, Україна

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ВАРТІСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація: розглянуто поняття «інвестиційний потенціал», проведено аналіз сучасного стану інвестиційного потенціалу України, а також розраховано інтегральний індекс інвестиційного потенціалу для кожного регіону України.

Аннотация: рассмотрено понятие «инвестиционный потенциал», проведен анализ современного состояния инвестиционного потенциала Украины, а также

рассчитан интегральный индекс инвестиционного потенциала для каждого региона Украины.

Annotation: article deals with information about the concept of «investment potential», analyzes the current state of the investment potential of Ukraine, and also calculated the integral index of the investment potential of each region of Ukraine.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний потенціал, оцінка, індекс інвестиційного потенціалу регіону

В структурній перебудові економіки України головним фактором підвищення вартості вітчизняних підприємств є наявність та використання інвестиційного потенціалу регіону, який є найважливішою складовою успішного розвитку економіки як підприємства окремо, так і Україні в цілому. Через це на сьогоднішній день перед урядом держави актуальним постає питання стосовно ефективного формування та використання інвестиційного потенціалу регіонів України, яке повинне здійснюватися з урахуванням стратегії розвитку як всієї країни, так і певного регіону, що дозволить покращити інвестиційний клімат держави.

Враховуючи вищевказане, метою даної роботи є оцінка інвестиційного потенціалу регіонів України як одного з головних факторів впливу на вартість підприємства. Об'єктом дослідження роботи виступає інвестиційний потенціал регіонів України. Предмет дослідження – методи оцінки інвестиційного потенціалу регіонів (ІПР).

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні питання:

- 1) визначити сутність поняття «інвестиційний потенціал регіону»;
- 2) проаналізувати методи оцінки потенціалу регіону;
- 3) провести оцінку інвестиційного потенціалу регіону.

Питання «інвестиційний потенціал регіону» було предметом дослідження багатьох вчених-економістів серед яких: Ткачук В.Р. [1], Мірошніченко П.І. [2], Єфіфанов А.О. [3], С.А. Сафіулін та багато інших, які розглядали «ІПР» з урахуванням поставлених цілей та особливостей врахування факторів макро- та макrorівнів.

В даному дослідженні під інвестиційним потенціалом регіону розуміється сукупність інвестиційних ресурсів суб'єктів господарської діяльності, що формують комплексну базу відтворення господарчої і соціальної сфери життєдіяльності регіону на інноваційній основі з метою забезпечення стійкого економічного зростання [2].

Аналіз економічної літератури [4] дозволив виявити, що для оцінки ІПР існує декілька методів, а саме:

- 1) метод експертних оцінок із визначенням питомих коефіцієнтів базових показників потенціалу регіону;
- 2) індексний метод з визначенням інтегрального індексу та наступним ранжуванням регіонів;
- 3) кореляційно-регресійні методи, які дають змогу з'ясувати фактори, що здійснюють найбільший вплив на результатуючий показник.

Аналізуючи кожен з методів, можна зробити висновок, що жоден з них не є універсальним. Крім цього, вони мають певні переваги та недоліки.

Проте необхідно відмітити, що головним недоліком методу експертних оцінок є те, що він заснований на суб'єктивних думках експертів, в якості яких виступають як інвестори, так і реципієнти, які переслідують протилежні цілі. Тому, враховуючи недоліки даного методу використання його для визначення величини ІПР є недоцільним. Слід зазначити, що кореляційно-регресійні методи є, найбільш прийнятний, з математичної точки зору, оскільки дозволяє врахувати особливості кожного показника ІПР, але враховуючи його трудомісткість та наявність великого масиву даних використання цього методу, в даному випадку, є обмеженим.

Слід зазначити, що тільки індексний метод у порівнянні з усіма вищезазначеними дає змогу зіставити неоднорідні показники, які лежать в основі оцінки потенціалу, що дозволяє комплексно оцінити ІПР. Так як інвестиційні можливості регіону визначаються різними джерелами, то врахування тільки одного чи декількох з них при оцінці інвестиційного потенціалу регіону не дасть повного та економічно обгрунтованого результату.

Огляд наукових джерел [5-7] дозволив з'ясувати, що для оцінки ІПР найбільш пріоритетними групами факторів, які його визначають, є: політичні, соціальні, економічні, екологічні, кримінальні, фінансові, трудові, інфраструктурні, інституціональні, які в умовах рухливого інвестиційного середовища постійно змінюються. За допомогою проведення редукції даних, була сформована система факторів та локальні показники, які їх характеризують та які в подальшому будуть використані для оцінки ІПР. Результати проведеного дослідження представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Система факторів формування ІПР України

Факторні властивості	Інвестиційно-значимі приватні показники та одиниці виміру
Виробничо-фінансовий потенціал	Обсяг промислового виробництва у розрахунку на душу населення регіону на 1 особу, грн.
	Інвестиції в основний капітал на одну особу, грн.
	Обсяг роздрібною торгівлі у розрахунку на душу населення, грн. на 1 особу
Соціальний потенціал	Експорт продукції в дальнє і ближнє зарубіжжя, %
	Забезпеченість населення приватними легковими автомобілями, шт., на 1 тис. населення
	Забезпеченість населення житлом, кв. м. на 1 особу
Природно-ресурсний потенціал	Забезпеченість регіону автомобільними шляхами з твердим покриттям, кв. км на 1 тис. території
	Наявність землі сільськогосподарського призначення, тис. га на 1 особу
	Індекси продукції сільського господарства до попереднього року

Оцінка ППРУ на основі використання індексного методу буде здійснюватися за допомогою формули (1) [8]:

$$I_R = \frac{\sum_{i=1}^n \frac{X_{ir} * S_i}{X_i}}{\sum_{i=1}^n S_i} \quad (1),$$

де I_R – інтегральний рівень інвестиційного потенціалу регіону r ;

$r = 1, \dots, 24$ – області України;

$i = 1, \dots, n$ – зводимі приватні індикатори (показники);

n – число показників, що зводяться;

S_i – ваговий бал i -го показника;

X_{ir} – числове значення i -го показника по регіону r ;

X_i – числове значення i -го показника по Україні;

$\frac{X_{ir}}{X_i}$ – стандартизоване числове значення i -го показника по регіону r .

Оскільки в даний час відсутній єдиний методичний підхід до визначення значимості внеску тієї або іншої досліджуваної ознаки в сукупний інвестиційний потенціал регіону, то можна застосувати однакові вагомні коефіцієнти.

На основі системи факторів наведених у табл.1, отримаємо інтегральні індекси інвестиційного потенціалу регіонів України у 2011 році, які наведені у таблиці 2.

Таблиця 2.

Інтегральні індекси інвестиційного потенціалу регіонів України за 2011р.

Області	Інтегральний індекс інвестиційного потенціалу
Автономна Республіка Крим	0,87
Вінницька	0,91
Волинська	0,75
Дніпропетровська	1,04
Донецька	0,93
Житомирська	0,82
Закарпатська	0,65
Запорізька	1,01
Івано-Франківська	0,69
Київська	1,12
Кіровоградська	1,04
Луганська	0,87

Львівська	0,77
Миколаївська	0,99
Одеська	0,88
Полтавська	1,11
Рівненська	0,72
Сумська	0,89
Тернопільська	0,81
Харківська	0,94
Херсонська	0,92
Хмельницька	0,91
Черкаська	0,86
Чернівецька	0,73
Чернігівська	0,94

Отже, аналізуючи отримані дані, можна побачити, що найбільший інтегральний індекс інвестиційного потенціалу (ІІ) у 2011 р. мала Київська область (1,12), а найнижчий – Закарпатська область (0,63).

Також, на підставі інтегрального індексу можна згрупувати регіони України за наступною шкалою:

- регіони з найбільшим ІІ (значення інтегрального індексу від 1,00 і вище);
- регіони з достатнім ІІ (значення інтегрального індексу від 0,90 до 1,00);
- регіони з середнім ІІ (значення інтегрального індексу від 0,80 до 0,90);
- регіони з малим ІІ (значення інтегрального індексу нижче, ніж 0,80).

На основі визначених індексів інвестиційного потенціалу регіонів України і запропонованої шкали визначимо рейтинги інвестиційного потенціалу регіонів України за 2011 р., які наведено у таблиці 3.

Таблиця 3.

Групування регіонів України згідно з індексом інвестиційного потенціалу за 2011 р.

Порядковий номер у групі	Області України	Інтегральний індекс інвестиційного потенціалу
Регіони з найбільшим ІІ		
1	Київська	1,12
2	Полтавська	1,11
3	Дніпропетровська	1,04
4	Кіровоградська	1,04
5	Запорізька	1,01
Регіони з достатнім ІІ		
1	Миколаївська	0,99
2	Харківська	0,94
3	Чернігівська	0,94

4	Донецька	0,93
5	Херсонська	0,92
6	Вінницька	0,91
7	Хмельницька	0,91
Регіони з середнім ІІІ		
1	Сумська	0,89
2	Одеська	0,88
3	Автономна Республіка Крим	0,87
4	Луганська	0,87
5	Черкаська	0,86
6	Житомирська	0,82
7	Тернопільська	0,81
Регіони з малим ІІІ		
1	Львівська	0,77
2	Волинська	0,75
3	Чернівецька	0,73
4	Рівненська	0,72
5	Івано-Франківська	0,69
6	Закарпатська	0,65

Таким чином, інвестиційний потенціал є інтегральним показником, що об'єднує велику кількість різноманітних факторів. У роботі був використаний індексний метод, що дав змогу зіставити неоднорідні показники і сприяв можливості об'єктивно оцінити інвестиційний потенціал регіону не тільки на основі виробничо-фінансового потенціалу, а й соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалів.

Так, проаналізувавши отримані дані, було зроблено висновок, що найбільший інтегральний індекс інвестиційного потенціалу у 2011 р. мала Київська область (1,12), а найнижчий – Закарпатська область (0,63).

Література:

1. Ткачук В.Р. Організаційний механізм формування та нарощування інвестиційного потенціалу регіону: Автореф. дис. к-та ек. наук: 08.00.05 / Полтавський національний технічний університет. – Полтава, 2008.- 20с.;
2. Мірошниченко П.І. Активізація використання інвестиційного потенціалу регіону: Автореф. Дис. к-та ек. наук: 08.00.05/ Інститут економіко-правових досліджень НАН України. – Донецьк, 2007;
3. Єпіфанов А.О. Управління регіоном: Навчальний посібник / А. О. Єпіфанов, М.В. Мінченко, Б.А. Дадашев; за заг. ред. д-ра екон. наук А. О. Єпіфанова. – Суми : ДВНЗ «УАБД НБУ», 2008. – 361с.;
4. В.В. Лифар Дослідження транзитного потенціалу регіону та його оцінювання: Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.11.;
5. Куслій В.О. Інвестиційний потенціал України в контексті інноваційного розвитку – Наукові праці МАУП, 2010, вип. 2(25), с. 44–46.;

6. Державна служба статистики України «Статистичний щорічник України за 2011 рік». – Київ ТОВ «Август Трейд 2012», [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.ukrstat.gov.ua.](http://www.ukrstat.gov.ua;);

7. Державна служба статистики України / Статистичний збірник «Регіони України, частина II 2012» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

8. Иванов С.В. Инновации и инвестиции / Экономика Крыма №12, 2004.;

Мінаєва К.В.

науковий керівник к.е.н., доц. Литовченко О.Ю.

Харківський національний економічний університет, Україна

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВА

Для успішного господарювання на ринкових засадах суттєво важливим є можливість оцінки ймовірності банкрутства суб'єктів господарської діяльності.

Поняття банкрутства органічно притаманне сучасним ринковим відносинам. Воно характеризує неспроможність підприємства (організації) задовольнити вимоги кредиторів щодо оплати товарів, робіт, послуг, а також забезпечити обов'язкові платежі в бюджет і позабюджетні фонди.

Прогнозування банкрутства надає можливість виявити основні проблеми і недоліки в роботі підприємства, а також врахувати вплив різноманітних зовнішніх чинників, і в результаті спрогнозувати ймовірність банкрутства і вжити заходів для його уникнення. Діагностика банкрутства є системою цільового фінансового аналізу, що спрямована на виявлення параметрів ризикового розвитку, які можуть призвести до банкрутства підприємства у майбутньому.

Питанню діагностики банкрутства підприємств в економічній науці приділяється значна увага. Дана проблема знайшла своє відображення в дослідженнях багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених: Андрущак С. М., Бланка І. А., Пластун О. Л., Ситника Л. С., Терещенко О. О., Шеремет А. Д., Подольської В. О., Базилінської О. Я., Е. Альтмана, У. Бівера, Р. Ліса.

В Україні, де протягом багатьох десятиріч панувала позаринкова система господарювання, що виключала офіційне визнання банкрутства як економічного явища, не одержали належного розвитку питання визначення ймовірності банкрутства суб'єктів господарювання. Тому, найбільш відомі у фінансовій науці та практиці є зарубіжні методичні підходи, в основу яких покладено факторні моделі прогнозування банкрутства підприємств та організацій, хоча деякі вже не є актуальними для сучасних українських підприємств.